

Č.j. 7125-2025-UVCR

Z Á P I S

**z jednání Pracovní skupiny k soukromému dárcovství Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
dne 5. února 2025 od 15:00**

Úřad vlády České republiky

Přítomni:

Členky/členové za neziskový sektor a akademickou sféru:

Martina Břeňová (Nadace Open society Fund ČR), Lukáš Hejna (Nadace VIA), Jan Kroupa (České centrum fundraisingu), Lucie Reitingerová (Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR/SOČR), Marek Šedivý (Asociace veřejně prospěšných organizací ČR, z.s.), Klára Šplíchalová (Fórum dárců, z.s.), Karel Valo (Nadační fond Eduzměna)

Členky/členové za státní správu: Blanka Mattauschová (GFŘ)

Hostky/hosté: Kateřina Duspivová (STEM ústav empirických výzkumů, z.ú.),

Omluveni: Ondřej Fasora (MF), Pavla Gomba (UNICEF ČR), Miroslava Nebuželská (22HLAV s.r.o.), Romana Nýdrle (SOČR), Gabriela Bulková (MŽP)

Oddělení sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace: Hana Fungačová, Barbora Mičicová, Pavel Mička

Jednání Pracovní skupiny k soukromému dárcovství při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „pracovní skupina“ nebo „PS“, „VLF“ a „RVNNO“) řídil její předseda L. Hejna. Jednání proběhlo online formou.

Program jednání:

- 1) Zahájení a představení hostů
- 2) Diskuze nad připomínkami k výzkumné zprávě projektu TAČR (Analýza stavu a struktury darování v ČR na základě dostupných dat)
- 3) Diskuze o opatřeních na podporu soukromého dárcovství v Akčním plánu 2025–2027 ke Strategii spolupráce veřejné správy s NNO 2021–2030, se zaměřením na rozvoj oceňování filantropických aktivit
- 4) Diskuse dalších případných úkolů/témat pro pracovní skupinu v roce 2025

Průběh jednání:

1) Zahájení a představení hostů

Jednání zahájil předseda L. Hejna, který přivítal členy a členky (dále jen „členy“) a hostku pracovní skupiny (dále jen „PS“).

2) Diskuze nad připomínkami k výzkumné zprávě projektu TAČR (Analýza stavu a struktury darování v ČR na základě dostupných dat)

L. Hejna informoval o vývoji od posledního jednání pracovní skupiny. Byly zveřejněny dashboardy v PowerBI na [webových stránkách ÚV ČR](#), včetně tiskové zprávy. Odbor lidských práv a ochrany menšin sdílel zveřejnění těchto dat a některé údaje na svých sociálních sítích.

Dosavadní výsledky byly prezentovány také na zasedání RVNNO dne 19. prosince 2024. Následující den, kdy byl mezinárodní den solidarity, na webové stránky odkázala i zmocněnkyně vlády pro lidská práva a účet Úřadu vlády v rámci svých kanálů na sociálních sítích.

L. Hejna a poté i P. Mička poděkovali GFR za spolupráci a součinnost při poskytnutí dat.

L. Hejna dále doplnil, že dne 21. ledna byla členům této pracovní skupiny rozeslána výzkumná zpráva k projektu s žádostí o připomínky, tak aby mohly být ještě před jednáním PS předány STEM a mohly být na jednání dořešeny. Zaznělo také, že po skončení projektu má ÚV ČR povinnost dle zadání uspořádat workshop k diseminaci výsledků a PS bude oslovena s žádostí o pomoc při jeho plánování.

Připomínky k textu výzkumné zprávy zaslali před jednáním skupiny K. Valo, K. Šplíchalová a P. Gomba.

Méně závažné a spíše technické připomínky byly zodpovězeny před jednáním prostřednictvím e-mailu, připomínky významné pro celou PS byly konkrétně projednány přímo na skupině. Jednalo se o následující:

1) Použití kategorií / pásem dle obratu a základu daně / příjmu – z jakého důvodu byla využita tato pásma. A byla-li možná jiná segmentace, zejména u právnických osob a obratu nad 2 miliony Kč, kdy vzniká DPH povinnost, tzn. mohly by zde vyplynout další poznatky.

Data byla zpracována tak, jak byla poskytnuta. Práce jsou na začátku, a toto je skvělý podnět k další diskusi a práci skupiny. Existují například limity GDPR a další omezení týkající se toho, co je možné zveřejnit. Toto byl první krok a data byla analyzována dle toho, jak byla dodána.

2) Upozornění na nelineární trend darování v čase u PO po 2018 a existuje-li odpověď na to, co ji mohlo způsobit – interpretace?

Analýzovaná data neposkytují přímou odpověď, protože faktorů ovlivňujících tento trend je vícero. Je možné se pouze domnívat, pokud bychom chtěli vyvodit konkrétní závěry, je nutné provést další analýzu a navázat dalším výzkumem.

3) Analýza uvádí, že vhodná kampaň by mohla navýšit darování ve všech sledovaných skupinách FO. Lze rozvést detail?

Analýzovaná data neumožňují poskytnout jasný a konkrétní plán. Je však možné vidět reaktivitu dárců a darování na krizové situace. S ohledem na výsledky analýzy je prostor pro růst u všech skupin. Analýzovaná data tento detail neposkytují.

4) Je možné dle příjmových kohort FO určit, která cílová skupina má největší potenciál růstu dárcovství a jak na to reagovat?

Potenciál je vnímán u všech kohort, každopádně do dat vstupuje několik „šumů“, například daňová optimalizace u OSVČ (nízké příjmy/ztráta nemusí znamenat, že se jedná o chudé domácnosti), což evokuje i variabilita darů v této kategorii podle základu daně. Dále je zde fenomén dárcovství „za celou domácnost“, kdy darují po společné dohodě, ale dar uplatní jen jeden, což nemusí kolidovat s příjmovou situací celé domácnosti.

Z tohoto důvodu je preferováno přistoupit k motivaci potenciálních dárců obecně. Případně dává smysl rozpracovat tuto problematiku dalším výzkumem.

5) Jaká je možnost propojení dat, zejména regionálních socio-ekonomicko-demografických dat a poznatků s výzkumy PAQ.

Za STEM tato možnost existuje, nicméně analýza ukázala spíše nižší závislost, což vyvolává otázku, co by data přinesla. Nicméně zapojit a informovat o výzkumu další výzkumníky a agentury a hledat možné propojení je rozhodně možné a záleží na dohodě dalšího postupu skupiny. Úřad vlády ověří možnost zveřejnění dat získaných od GFR v nezpracované podobě na webových stránkách ÚV ČR

6) Dotaz – den darování vs. den příslibu v rámci prohlížečky zveřejněných dat u platform.

Prohlížečka obsahuje oba údaje. Data z platform jsou doplňující, zatímco data z daňových přiznání časový údaj neobsahují.

7) Na základě jakých dat vzniklo doporučení podpory vzdělávacích aktivit o filantropii?

V regionech s nižší úrovní vzdělání a horší příjmovou situací domácností se daruje méně. Obecně má vzdělávání šanci saturovat znevýhodnění a nedostatečnou podporu z domova. Vzdělávání by mělo více podporovat i komplexní rozvoj dítěte, přičemž např. výchova k dobrovolnictví je součástí tohoto rozvoje.

8) Podnět / reflexe k využití dat ČSÚ – satelitního účtu neziskových organizací a návrh k jednání a propojení s ČSÚ.

Data ČSÚ byla v analýze využita a bylo s nimi pracováno. Konkrétně v kapitole: 2.1 Vývoj dárcovství podle národních účtů (ČSÚ). Z poznání od STEM víme, že data SÚNI mají svou informační hodnotu a svá omezení, stejně jako data z GFR. Proto je doporučeno používat širší škálu dat, tzn. jednání a propojení s ČSÚ je možné a je na další práci skupiny.

9) Podnět k části 4.1. o vlivu inflace a zvážení využití korelační analýzy nebo využití více-faktorové regrese.

Tento podnět je nad rámec zadaného výzkumu a STEM doporučuje ověřit, doplnit a rozpracovat, co by mělo být cílem zjištění. Podobné postupy byly aplikovány na úrovni ORP, přičemž vztahy mezi proměnnými jsou spíše slabé. S ohledem na nestabilitu vstupních dat (z daňových přiznání) v posledních letech sledovaného období je k diskusi i informační hodnota výstupu.

10) Terminologie pravidelný dárců v meziročním opakování, jak je uvedeno v analýze s ohledem na zachování terminologie, jak byla data předána za GFR vs. vnímání pravidelného dárcovství v kontextu nevládního sektoru jako např. měsíční.

Ve analýze je vysvětleno, nicméně při rychlé laické interpretaci může dojít k nedorozumění. STEM zmiňuje důležitost shody PS. Úprava, stejně jako zachování, je možné. Na základě diskuze na PS bylo rozhodnuto, že bude ve výstupech projektu pojem „pravidelný“ nahrazen pojmem „opakovaný“.

11) Upozornění na možné problematické vnímání modelu pay-for-success v rámci doporučení na závěru analýzy (doporučení je uvedeno v sekci: Filantropické aktivity - Rozvíjet inovativní formy dárcovství (např. crowdfundingové platformy, tzv. venture filantropie s důrazem na efektivitu a mentorské vedení spojení s dárcovstvím, modely „pay-for-success“, kdy financování je odvislé od dosahování měřitelných výsledků atp.).

STEM zmiňuje jako jedno z poznání, na kterém netrvá. Skupina se shodla na vypuštění.

12) Možnost oddělit dárcovství krve v rámci DPFO – pomohlo by očištění dat vs. i přesto neuvidíme všechna data vs. je-li realizovatelné?

Oddělení dat o dárcovství krve by pomohlo k lepšímu poznání, nicméně je nutné diskutovat tuto možnost zejména s GFR, zda je to v rámci sběru dat pro účely stanovení daně reálné. K tomuto bodu B. Mattauschová upřesnila, že diskuze je možná, nicméně je nutné vzít v potaz skutečnost, že GFR je oprávněno sbírat jen ta data, která jsou nutná pro stanovení a výběr daní.

V rámci diskuze k podnětům také zaznělo, že by z dat dárcovských platform bylo vhodné sbírat údaje o prvodárcích.

Po projednání obdržených podnětů dostali členové PS znovu příležitost otevřít jakékoliv téma, které dosud k výstupům projektu nezaznělo.

Členové PS žádný další podnět nevznikli a shodli se jen na 2 úpravách ve výstupech projektu:

1. Upravit definici „pravidelného dárců“ na „opakovaného“ (jak ve zprávě, tak relevantním dashboardu).
2. Vypustit ze zprávy doporučení týkající se modelu dárcovství Pay-For-Success.

Úkoly: Oddělení spolupráce s občanskou společností

3. ve spolupráci s předsedou PS předá podněty zpracovateli analýzy k zapracování,
4. ověří možnost zveřejnění dat získaných od GFR v nezpracované podobě na webových stránkách ÚV ČR,
5. osloví členy PS s žádostí o spolupráci při přípravě navazujícího workshopu k výsledkům Analýzy členy PS.

3) Diskuze o opatřeních na podporu soukromého dárcovství v Akčním plánu 2025–2027 ke Strategii spolupráce veřejné správy s NNO 2021–2030, se zaměřením na rozvoj oceňování filantropických aktivit

P. Mička představil současnou verzi Akčního plánu na léta 2025-2027 (dále jen „AP“), konkrétně opatření týkající se dárcovství. Oddělení spolupráce s občanskou společností nyní ve spolupráci s [Pracovní skupinou pro Strategii](#) připravuje AP, který navazuje na Strategii spolupráce veřejné správy s NNO na léta 2021 až 2030 a předchozí akční plán na léta 2021-2024.

Tématu dárcovství je ve Strategii vyčleněn jeden samostatný specifický cíl (C.1) a na něj navazují čtyři opatření. Členům PS byl 16. ledna zaslán návrh části C.1. akčního plánu v jeho aktuální podobě, včetně revizí, které ukazovaly, jak se opatření oproti předchozímu plánu mění s žádostí o zaslání připomínek a případně jiných námětů na úpravy/doplnění opatření do 27.ledna 2025.

V tomto termínu zaslal připomínky pouze K. Valo. Tyto připomínky, týkající se obecného znění opatření, finančních zdrojů na jejich implementaci a uvedení PS jako tělesa odpovědného za realizaci opatření C.1.2., byly v rámci diskuze vysvětleny.

Na základě podnětu M. Šedivého bylo opatření C.1.2. Iniciovat diskusi se zástupci veřejné správy a dalších relevantních subjektů s cílem navrhnout opatření nejen v daňové oblasti, která by motivovala soukromoprávní subjekty poskytovat nefinanční dary (služby a neprodejné zboží určené k likvidaci) na veřejně prospěšné účely, přehodnoceno jako splněné a upraveno tak, že aktivita bude pokračovat. Dále na základě podnětu L. Reitingerové u tohoto opatření došlo k doplnění SOCR jako spolupracujícího subjektu.

K opatření C.1.3 Navrhnout opatření ke zvýšení motivace individuálních dárců darovat finanční prostředky na veřejně prospěšné účely a průběžně sledovat úroveň individuálního dárcovství v ČR M. Šedivý uvedl, že je potřeba se snažit, aby daňový benefit spočívající v možnosti odečtu hodnoty darů až do výše 30 % základu daně, pokračoval i po roce 2026. Současný stav je takový, že vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony ([Sněmovní tisk 727](#)), na základě něhož by měl daňový benefit pokračovat pouze do roku 2026, prošel Parlamentem ČR a nyní je u podpisu prezidenta. Dle připomínky K. Šplíchalové byly do tohoto opatření doplněny jako spolupracující subjekty: MF, GFR, ČSÚ, darovací platformy a další relevantní subjekty.

P. Mička poté představil téma oceňování soukromého dárcovství ze strany státu. V návaznosti na opatření AP C.1.1, které se věnuje zmapování a podpory stávajících soutěží, ocenění a obdobných aktivit pořádaných v oblasti firemního dárcovství. V rámci přípravy AP se ukázalo, že stát tyto aktivity zatím přímo neoceňuje – jen velmi okrajově v rámci oceňování společenské odpovědnosti firem se jedná o jedno z kritérií hodnocení v rámci MPO. Během kulatého stolu, kde byly diskutovány návrhy opatření do nového AP v červnu 2024, vzešly požadavky na oceňování firemního dárcovství ze strany státu. V této souvislosti bychom se rádi zaměřili na možnosti oceňování firemního dárcovství například zmocněnkyní vlády pro lidská práva v rámci její [ceny](#). Pokud by se PS shoda, že je to přínosná cesta pro rozvoj dárcovství v ČR, muselo by zřejmě dojít k vytvoření jasných kritérií pro nominaci a výběr oceněných, čemuž by se v následujících měsících mohla věnovat PS.

M. Šedivý k tomu uvedl, že stanovení kritérií pro oceňování by bylo komplikované, osvětou může být např. uspořádání společenského večera za účasti firem a premiéra/prezidenta, kde by mohly myšlenky firemního dárcovství zaznít.

K. Šplíchalová souhlasila s M. Šedivým, že je důležité nastavit kritéria tak, aby byla relevantní a spravedlivá. V soutěžích a cenách pořádaných Fórem dárců je snaha přispívat k tomu, aby stát a další organizace uznávaly význam filantropie. Příkladem je oběd paní místopředsedkyně senátu Seitlové se zástupci nadací a firemních i individuálních dárců. Taková gesta jsou důležitá a měla by být více podporována vládou. Symbolická gesta směrem k těm, kteří nejsou lhostejní k dění kolem nich, jsou jednou z cest.

M. Břeňová uvedla, že z vlastní zkušenosti ví, že mnoho cen není pro firmy zajímavých nebo relevantních, ačkoliv jsou důležitým PR nástrojem. Klíčová je zahraniční účast a kredibilita, například ocenění od OSN. Nastavení kritérií je složité a důležité je i zapojení významných osobností, jako je premiér. Ceny by měly mít mezinárodní přesah a být motivační, jinak mohou být kontraproduktivní. Téma je vhodné dále diskutovat.

J. Kroupa navrhnul zvážit finanční ocenění ze strany státu, například formou matchingu, což by mohlo být motivační a přineslo by do sektoru další zdroje. Soukromé peníze v neziskovém sektoru tvoří významnou část podpory. Kdyby se oceňování stalo například pravidelnou součástí cen předávaných prezidentem ČR, bylo by to jistě přínosné.

4) Diskuse dalších případných úkolů/témat pro pracovní skupinu v roce 2025

L. Hejna shrnul současné úkoly PS, kterými budou pro letošní rok:

- spolupráce na uspořádání workshopu k výsledkům analýzy,
- shoda na stylu komunikace a komunikace výsledků,
- diskuze nad oceňováním filantropických aktivit,
- podílet se na aktualizaci Informace GFŘ k uplatnění DPH při bezúplatném dodání zboží (na základě podkladů od firem a svazů, zejména na stanovení ceny obvyklé a dalších daňových dopadů), verze pro připomínkování bude k dispozici v průběhu března s ohledem na vytížení GFŘ v souvislosti s přijetím velké novely zákona o DPH.

Členové PS tento plán nedoplnili.

L. Hejna se poté s účastníky rozloučil a jednání ukončil.

Úkoly:

Oddělení spolupráce s občanskou společností

- 1. ve spolupráci s předsedou PS předá podněty zpracovateli analýzy k zapracování,**
- 2. ověří možnost zveřejnění dat získaných od GFŘ v nezpracované podobě na webových stránkách ÚV ČR,**
- 3. osloví členy PS s žádostí o spolupráci při přípravě navazujícího workshopu k výsledkům Analýzy členy PS.**

B. Mattauschová (GFŘ)

zašle Oddělení spolupráce s občanskou společností návrh novelizace Informace GFŘ k bezúplatnému darování zboží, který jej poté rozešle k připomínkám členům skupiny (úkol trvá z minulého jednání).

Zapsala: Mgr. Barbora Mičicová

Schválil: Lukáš Hejna, předseda pracovní skupiny